

Baluwa ya Mwaluko ya Yohana Chilongole

Baluwa ya mwaluko ya Yohana yandichigwa kuli mhela wa makumi nane na gahano mbaka mhela wa makumi tisa kulawila Yesu loyavumbuche. Yohana halingilajila kota heye ndo yandiche baluwa ayi ila sula ya mwaluko yangulajila kota heye ndo mbolezi wa ukomu na kuzilipuka kwa Yesu (1 Yoh 1:1-3). Vila vyoyandiche kuli baluwa ya mwaluko ndo vivila na yangiwhana na vila vyoyandiche Mbuli Inojile yandichigwe na Yohana. Yangukundigwa kota Yohana ndo yandiche Mbuli Inojile na baluwa zeng'ha zidatu, mhela loyali yochikala aka Efeso.

Yohana nakandika baluwa ayi kwa wanhu weng'ha walingumkunda Kilistu na wawele na nongwa kulawila kwa chilundo cha wanhu nawachemigwe Ginositichi. Nawali wokunda kota Yesu ndoyaweles Nguluwi wa kukomya ila nahawele munhu hela loyaweles muisi. Kwa chiwalo acho nakandika yawele kota mbolezi kuli ukomu wa Yesu na moko ga heye yuye gamibata Yesu (1 Yoh 1:1-3). Chiwalo cha Yohana kwandika baluwa ayi chiwa kulajila kusangalala ng'hatu (1 Yoh 1:4) na kuwalemeza wanhu walingumkunda Kilistu kuditia gehile (1 Yoh 2:1) na kuwalemeza kuli malanguso ga udesi (1 Yoh 2:26). Na kahi kuwadita wakunde kota waloholigwa (1 Yoh 5:13).

Gali Mgati

Yohana kanguitang'ula baluwa ya heye na chi-walo cha kwandika (1:1-4).

Hamba kahi kangulonga Nguluwi ndo lumuli na twanguganigwa kikala kota Yesu navy-oyekale (1:5-3:10).

Kahi kaungutukumbusa hetwe kwa malajizo ga kigana (3:11-5:12).

Kangugomanyiza baluwa ya heye kuli sula ya 5:13-21.

Ulonzi ulingigala ukomu

¹ Twanguwandichilani hemwe, mbuli ya ulonzi ulingigala ukomu, nayawele kulawila mwaluko. Hetwe tumhulika na kumona kwa meho ga hetwe baha, natumlola na kumibata kwa moko ga hetwe baha. ² Ukomu awo loulawile, hetwe natuwona na sambi twangulonga mbuli zake na kuwalonjelani mbuli ya ukomu awo wa mazuwa gose ne kuduma uwele kwa Mhaza na lowilajile kwa hemwe. ³ Lotuchiwene na kuhulika ndo tuliwanguwadamlila hemwe kahi, leka namwe muwe hamwe na hetwe kuli kikala hamwe tuwele nako na Mhaza na Mwanage Yesu Kilstu. ⁴ Twanguwandichila hemwe mbuli azi leka tumemezwe na kusangalala ng'hatu.

Nguluwi ndo lumuli

⁵ Lelo mbuli yotuihuliche kulawila kwa heye Yesu na yotulinguwadamlilani ndo ayi, Nguluwi ndo lumuli na kuduhu jiza lyoneche mgati mwake. ⁶ Hotulonga kota twahamwe na heye na baho twangikala mjiza, hatuwa tulonga tukomya kwa ulonzi na madito. ⁷ Ila hotuchikala kuli lumuli, kota na heye vyoyali kuli lumuli, lelo

towa hamwe twetwe baha na danda ya heye Yesu Kilstu, Mwanage yangutuhovuga wihe wa hetwe.

⁸ Hotukunda kota hatulingudita wihe, twangibada twetwe baha, na kukomya hakuwele mgati mwetu. ⁹ Ila hotukunda kota tudita wihe, lelo Nguluwi ndo wa kitumbila yalingudita ganojile, heye kotusila gehile ga hetwe na kutuhovuga wihe weng'ha wotuditile. ¹⁰ Hotulonga kota hatuditile gehile, towa tumditile Nguluwi mdesi, na ulonzi wa heye hauwele mgati mwetu.

2

Kilstu mtanzi wa hetwe

¹ Wanangu, ndanguwandichilani mbuli azi, leka mleche kudita gehile. Ila wone ilawile munhu yadite wihe, twanaye yumwe yalingutulandila kwa Mhaza, ndo heye Yesu Kilstu yantan-ganiche. ² Kilstu ndo nhambiko ilingulavya gehile ga hetwe, hagawele gehile ga hetwe hela, ila kahi gehile ga isi yeng'ha.

³ Hotuhulichiza malajizo ga Nguluwi, towa tukomya kota tumzela. ⁴ Munhu hoyolonga kota kangumzela, ila halinguhulichiza malajizo ga heye, munhu ayo ndo mdesi, na kahela cha kukomya mgati mwake. ⁵ Ila munhu yoneche yalingibatilila ulonzi wa Nguluwi, ayo ndo yawele na ligano ng'hatu lya Nguluwi mgati mwake. Hino ndo vyotuweza kuwa tukomya kota twangilumba na heye, ⁶ munhu yoneche yolonga kota kelumba na Nguluwi, heye kanguganigwa kikala kota navyoyekale Yesu Kilstu.

Mnzilo unyale

⁷ Wang'holozangu, mzilo awu wondilinguwandichilani hauwele unyale ndo wuwula wa katali nawomwali nawo kulawila mwaluko. Mnzilo awo wa katali ndo ula usenga nawomuhuliche. ⁸ Lelo ahyo, mzilo awu, wondinguwandichilani ndo unyale, na wangukomya vyoulingoneka mgati mwa Kilistu na mgati mwenu kahi. Mina jiza lyanguka, na lumuli lwa kukomya lwaluka kubunguzuka.

⁹ Munhu yoneche yolonga kota kamumo mulmuli, ila kangumzudila mng'holoze, munhu ayo yang'hali mjiza. ¹⁰ Munhu yoneche yalingumgana mng'holoze kamlumuli, na kuduhu choneche mgati mwa heye chimdita munhu yunji kudit gehile. ¹¹ Ila yalingumzudila mng'holoze kamjiza, kangujenda mjiza, na havizelele kohi koyoluta, mina jiza limdita yawe hambe yalole.

¹² Ndanguwandichila hemwe wana kwa vila gehile ga hemwe gosigwa kwa gala gaditigwe na Yesu Kilistu. ¹³ Ndanguwandichilani hemwe wahaza kwa vila mumzela heye nayawele baha kulawila mwaluko. Ndanguwandichilani hemwe wasongolo na wahnza kwa vila mumsumya yula mwihe.

¹⁴ Ndanguwandichilani hemwe wana kwa vila mumzela Mhaza. Ndanguwandichilani hemwe wahaza kwa vila mumzele heye nayawele baha kulawila mwaluko. Ndanguwandichilani hemwe wasongolo na wahnza kwa vila mna mong'ho, ulonzi wa Nguluwi wa mgati mwenu na mumsumya yula mwihe.

¹⁵ Mleche kuigana isi na vinhu vyoneche vy aisi ino. Munhu yalinguigana isi, howeza kum-

gana Nguluwi Mhaza. ¹⁶ Vinhu vyeng'ha vyva isi, maya gehile ga lukuli na vinhu vyeng'ha walinguwiyona wanhu nakuvigana na kidaya kulinguya kwa kuwa na lufufu, vyeng'ha avyo havilingulawa kwa Mhaza, ila vyangulawa kwa isi. ¹⁷ Isi hamwe na vinhu vyeng'ha vilinguganigwa vyangukola, ila munhu yalingudita vyoyogana Nguluwi, kangikala mazuwa gose.

Mng'honyo wa Kilstu

¹⁸ Mowana, kuduma kwa habehi! Mina mhu-liko kota mng'honyo wa Kilstu kanguya, na sambi wang'honyo wenji wa Kilstu mina woya, na ahyo tuvizela kota kuduma kwa habehi. ¹⁹ Wanhu awo woka kulawila kwa hetwe, kwa vila kwa kukomya nahawawele wa hetwe na ndo mina nawatuleka. Wone nawawe wa hetwe, wahaponile hamwe na hetwe, ila kuka kwa hewo, kwangulajila kota nahawawele wa hetwe ng'oo.

²⁰ Ila hemwe, namjidilwa Muhe Yelile na Kilstu, na ahyo muizela kukomya ng'hatu. ²¹ Lelo ndanguwandichila, haiwele kwa vila hamuuzelele kukomya, ila kwa vila mvizela, na kahi mvizela kota udesi woneche haulingulawa mli kukomya.

²² Mdesi ndo yalikohi? Ndo yula yalingulema kota Yesu hawele Kilstu Mlohozi yahaguligwe na Nguluwi. Munhu wa hino ndo mng'honyo wa Kilstu, kangumbeza Mhaza na Mwana. ²³ Mina munhu yoneche yalingumbeza Mwana kangumbela kahi Mhaza, na munhu yoneche yalingumkunda Mwana, kangumkunda Mhaza kahi.

²⁴ Lelo usenga ula womuhuliche kulawila mwaluko na wikale mnthumbula mwenu. Wone

usenga awo womuhuliche kulawila mwaluko uchikala mgati mwenu, lelo mochikala mazuwa gose kuli kilumba kwa Mwana na Mhaza. ²⁵ Achi ndo Kilistu choyalagane na hetwe, ukomu wa mazuwa gose ne kuduma.

²⁶ Ndiwandichila aga kwa chiwalo cha wala wanhu walingugana kuwajiliza hemwe. ²⁷ Ila, kwa ubanzi wa hemwe, Kilistu nakawajidila mafuta kwa Muhe wa heye. Na wone Muhe Yelile yalutilile kikala mgati mwenu, hamlingugana kulguswa na munhu yoneche. Mina heye kangwalangusani chila chinhu, na malanguso ga heye ndo ga kukomya hagawele ga udesi. Lelo mibatilile malanguso ga ayo Muhe Yelile na kupona kuli kilumba na Kilistu.

²⁸ Ena, mowana, lelo mikale mgati mwake leka mhela hoyolawila tuwe tikale ne kudumba ne kuwa na chinhu cha kivisa kwa soni zuwa lya kuya kwa heye kahi. ²⁹ Mvizela kota Kilistu kangumnojeza Nguluwi ng'hatu, lelo mwanguganigwa kuvizela kahi kota chila munhu yalinguditia ganojile ndo mwana wa Nguluwi.

3

Wana wa Nguluwi

¹ Mbole lelo, Mhaza navyoyatuganile lukami mbaka twanguchemigwa wana wa Nguluwi! Twangukomya ndo vyotuli. Ndo mina wanhu wa isi hawatuzelele hetwe, kwa vila haumzelele Nguluwi. ² Wang'holozangu wondiwaganile, hetwe twa wana wa Nguluwi sambi, ila ing'hali hainakoneka goya ndaze vyotuwa. Ila tuvizela kota mhela Kilistu hoyokuya kahi, tochiwhana na

heye kwa vila tomona vila vyoyali. ³ Chila munhu yawele na utumbilo awu kuli Kilistu, kochihovuga yawe yelile kota heye Kilistu vyoyawele yelile ng'hatu.

⁴ Chila munhu yalingudita gehile, kangubena ilajizo lya Nguluwi, mina kudita gehile ndo kubena malajizo ga Nguluwi. ⁵ Mwanguvizela kota Kilistu nakoya kusa gehile ga hetwe, na mgati mwa heye kuduhi gehile goneche. ⁶ Lelo chila yalingikala kuli kilumba na Kilistu halingudita gehile, ila chila munhu yalingudita gehile na hamuwene ne hado na kumzela Kilistu. ⁷ Lelo wanangu, mleche kukunda kuhadigwa na munhu yoneche. Munhu yalingudita ganojile, kangoneka kangudita galingumnojeza Nguluwi kota heye Kilistu vyoyawele ngumnojeza heye. ⁸ Kwa vila yalingudita gehile ndo wa Limazoga, mina Limazoga lidita gehile kulawila mwaluko. Ila Mwana wa Nguluwi nakoya muisi kuwifya mijito ja Limazoga. ⁹ Chila yawele mwana wa Nguluwi holutilila kudita gehile, mina ukomu unyale wa Nguluwi wa mgati mwa heye, hodita gehile kwa vila heye ka mwana wa Nguluwi. ¹⁰ Ila munhu yoneche halingudita mbuli zitanganiche, ama halingumgana mng'holoze, ayo hawele mwana wa Nguluwi. Ahi ndo vyotuweza kuvizela wana wa Nguluwi na wana wa Limazoga.

Migane

¹¹ Na awu ndo usenga womuhuliche kulawila mwaluko, twanguganigwa kigana! ¹² Tuleche kuwa kota Kaini nayawele kwa kulongozwa na yula Mwihe, nakamkopola mng'holoze Abeli. Na

lekachoni nakamkopola? Kwa vila madito ga heye nagali gehile, ila gala ga mng'holoze nagali gatanganiche! ¹³ Lelo wang'holozangu, mleche kububuwala aho isi hoiwalema hemwe. ¹⁴ Hetwe tuvizela kota mina tukola kulawila kuli kubagama na kwinjila kuli ukomu kwa vila twanguwagana wang'holozetu. Munhu yalihela igano kangupona yebatililwe kulii ludali lwa kubagama. ¹⁵ Chila munhu yalingumzudila mng'holoze ndo mkopolaji, namwe mwanguvizela kota mkopolaji yoneche yula kahela ukomu wa mazuwa gose ne kuduma mgati mwake.

¹⁶ Hetwe tuyu kuvizela igano ndo choni, kwa vila Kilistu nakaaulavya ukomu wa heye kwa chiwalo cha hetwe. Natwe vivila twanguganigwa kulavya ukomu wa hetwe kwa chiwalo cha wang'holozetu. ¹⁷ Lelo munhu wone yawe na lufufu lwa aha muisi, hamba yamone mng'holoze yawele na nongwa, ila heye yawe na nhumbula igagadale, koweza ndaze kulonga kota kangumgana Nguluwi? ¹⁸ Wanangu, igano lya hetwe lileche kuwa ulonzi hela, ila liwe lya kukomya na kulajilwa kwa madito.

Kutanganika kwa hetwe hali Nguluwi

¹⁹ Ahyo ndo vyotuweza kukomya kota hetwe twamumo kuli kukomya na hatuwa tudumba hali Nguluwi. ²⁰ Ila hanga wone nhumbula za hetwe zangututagusa kwa wihe, tuvizela kota Nguluwi ndo mng'hangala kusinda nhumbula za hetwe na kahi heye kanguchizela chila chinhu.

²¹ Wang'holozangu, wone nhumbula za hetwe zahela nongwa kwa hetwe, twahela cha kudumba

hali Nguluwi, ²² na kubochela kwa heye choneche chotulingulanda, mina twanguhulichiza mzilo wa heye na kudita gala galingumnojeza heye. ²³ Mnzilo wa heye ndo awu, kumkunda Mwanage Yesu Kilistu na kigana kota vyoyatulajize hetwe. ²⁴ Yalinguhulichiza mzilo wa Nguluwi kangikala kuli kilumba na Nguluwi na Nguluwi kangikala kuli kilumba na heye. Kwa kukolela Muhe Yelile Nguluwi yatigalile, hetwe twanguvizela kota Nguluwi kangikala kuli kilumba na hetwe.

4

Muhe wa kukomya na muhe wa udesi

¹ Wang'holozangu, mleche kukunda chila munhu yalingulonga kana Muhe wa Nguluwi, ila mumjeze kota munhu ayo kangulongozwa na Muhe wa Nguluwi ama hebu, mina waloli wenji wa udesi walawila muisi. ² Ayi ndo nzila ya kuvizela kota munhu yawele na Muhe wa Nguluwi. Chila yalingukunda kota Yesu Kilistu nakoya kawa munhu, munhu ayo kanaye Muhe wa Nguluwi. ³ Ila munhu yoneche yohambe yamkunde Yesu ahyo, kahela ayo Muhe wa Nguluwi. Munhu ayo kana muhe yawele ndo mng'honyo wa Kilistu, namwe namina muhulika kota kanguya na sambi mina koya muisi.

⁴ Ila hemwe wana wa hen, hemwe ndo wana wa Nguluwi na muwasumya awo waloli wa udesi, mina Muhe Yelile yawele mgati mwa hemwe kana ludali kusinda Limazoga liwele lya isi. ⁵ Hewo waloli wa udesi wangulonga mbuli za isi, nayo isi yanguwahulichiza kwa vila hewo ndo wanhu wa

isi. ⁶ Ila hetwe twa wanhu wa Nguluwi. Munhu yalingumzela Nguluwi kangutuhulichiza, munhu hawele wa Nguluwi hotuhulichiza ng'oo. Lelo kwa nzila ayo toteza kuvizela vili vinji hali Muhe wa kukomya na muhe wa udesi.

Nguluwi ndo igano

⁷ Wang'holozangu, tigane, mina igano lyangulawa kwa Nguluwi. Chila munhu yawele na igano ndo mwana wa Nguluwi na kangumzela Nguluwi. ⁸ Munhu yalihela igano halingumzela Nguluwi, mina Nguluwi ndo igano. ⁹ Nguluwi nakalajila igano lya heye kwa kumlajiza Mwanganage wa udewelete muisi, leka tuwe na ukomu kwa kukolela heye. ¹⁰ Igano lya kukomya ndo ali, haiwele kota hetwe natwali tumganile Nguluwi, ila heye nakatugana na nakamlajiza Mwanganage yawe nhambiko ya uhanyisi kwa kutulavila gehile ga hetwe. ¹¹ Wang'holozangu, wone Nguluwi nakatugana ahyo, lelo natwe twangunganigwa kigana. ¹² Kuduhu munhu mina yawele yamonile Nguluwi ng'oo, ila wone tigane, Nguluwi kangikala mgati mwa hetwe na igano lya heye lyenela mgati mwa hetwe.

¹³ Twanguvizela kota twangikala kuli kilumba na heye, na Nguluwi kangikala mwa hetwe, kwa vila heye nakatupa Muhe yalingikala mgati mwa hetwe. ¹⁴ Hetwe tona na kuwalonjela wanji kota Mhaza nakamlajiza Mwanganage yawe Mlohozi wa wanhu wa isi. ¹⁵ Chila munhu yalingulonga kwa mlomo wa heye kota Yesu ndo mwana wa Nguluwi, Nguluwi kangikala mgati mwa munhu ayo, na heye kangikala mgati mwa Nguluwi. ¹⁶ Lelo

hetwe tuvizela na twangukunda igano lyoyawele nalyo Nguluwi kwa hetwe.

Nguluwi ndo igano na chila munhu yalingugana wayage, kangikala kuli kilumba na Nguluwi na Nguluwi kangikala mgati mwa heye. ¹⁷ Leka tikale kota Kilistu, na kikala kuli isi ayi, hamba towa na igano lyenele na towa na utumbilo kuli zuwa lila lya utaguso. ¹⁸ Hawele na igano hahela kudumba, ena, igano lya kukomya lyanguwinga kudumba kweng'ha. Lelo munhu yalingudumba kahela igano lya kukomya, wanhu wangudumba kwa vila kuna utaguso.

¹⁹ Hetwe twanalo igano kwa vila Nguluwi nakatugana tandi. ²⁰ Munhu wone yalonje kangumgana Nguluwi aku yomzudila mng'holoze, ayo munhu ka mdesi. Mina wone munhu yohambe yamgane mng'holoze yalingumona, koweza ndaze kumgana Nguluwi yohalingumona. ²¹ Lelo awu ndo mzilo woyatupele Kilistu, yalingumgana Nguluwi kanguganigwa kahi kumgana mng'holoze.

5

Tuisumya isi kwa makundo

¹ Chila munhu yokunda kota Yesu ndo Kilistu Mlohozi, ayo ndo mwana wa Nguluwi. Chila yomgana mhaza kangumgana na mwanage kahi. ² Ahi ndo vyotulinguvizela kota twanguwagana wana wa Nguluwi, ndo kwa kumgana Nguluwi na kuhulichiza mzilo wa heye, ³ mina kumgana Nguluwi ndo kuwinza mzilo wa heye, mzilo wa heye hauwele itunyo, ⁴ mina chila yawele mwana

wa Nguluwi koweza kusumya isi. Natwe twanguisumya isi kwa makundo ga hetwe. ⁵ Yalikohi lelo yoweza kuisumya isi? Ndo yula yalingukunda kota Yesu ndo Mwana wa Nguluwi.

Ulolezi kwa chiwalo cha Kilstu

⁶ Yesu Kilistu ndo yezile kwa mazi ga ubatizo wa heye na kwa danda ya kubagama kwa heye. Hezile kwa mazi hela, ila kwa mazi na kwa danda. Na heye Muhe kangutawiza kota ndo kukomya kwa vila Muhe ndo kukomya. ⁷ Lelo wabaho walolezi wadatu, ⁸ Muhe wa Nguluwi na mazi na danda. Awa wadatu wangikundiza. ⁹ Twangukunda ulolezi wa wanhu, ila ulolezi wa Nguluwi una mong'ho ng'hatu na awu ndo ulolezi yaulavile Nguluwi kwa chiwalo cha mwanage. ¹⁰ Yalingumkunda mwana wa Nguluwi kanawo ulolezi awo mgati mwa heye ila yawele yohambe yamkunde Nguluwi kangumdita heye yawe mdesi, mina haukundile ulolezi yaulavile Nguluwi kwa chiwalo cha mwanage. ¹¹ Na ulolezi wuwo ndo awu, Nguluwi nakatupa Ukomu wa mazuwa gose ne kuduma na ukomu awo ndo wa mli mwanage. ¹² Yoneche yawelengumkunda Mwana wa Nguluwi kanawo ukomu awo, na yohambe yamkunde Mwana wa Nguluwi, kahela ukomu.

Ukomu wa mazuwa gose

¹³ Ndanguwandichila leka muwe mvizela kota mwanawo ukomu wa mazuwa gose ne kuduma hemwe mlingukunda mli itagwa lya Mwana wa Nguluwi. ¹⁴ Natwe hatulingudumba hali Nguluwi, kwa vila twangukunda kota hotumlanda

choneche kota vyoyogana heye, kotuhulichiza.
15 Heye katuhulichizaga chila hotumlanda na kwa vila tuvizela ng'hatu kota katuhulichizaga chila hotumlanda kahi tuvizela kota kotupa chila chotulingumlanda.

16 Munhu hoyomona mng'holoze kadita wihe wohambe wumhiliche kuli kubagama, kanganigwa kumlandila kwa Nguluwi, na heye Nguluwi komha ukomu. Ndangulonga mbuli ayi kwa chiwalo cha wala waditile gehile, hagawele ga kubagama. Ila wabaho wihe ulingumhiliaka munhu kuli kubagama. Nani silonga kota mwanganiganigwa kumlanda Nguluwi kwa chiwalo cha mbuli ayo. **17** Chila munhu yalingudita gohambe gamnojeze Nguluwi ndo gehile, ila hana gehile hambe gamhiliche munhu kuli kubagama.

18 Tuvizela kota chila yawele mwana wa Nguluwi halingudita gehile, kwa vila Mwana wa Nguluwi, kangwamilwa na heye na yula Mwihe howeza kumdoliza. **19** Tuvizela kota hetwe twa wana wa heye Nguluwi hanga isi yeng'ha yangulongozwa na yula Mwihe. **20** Tuvizela kahi kota Mwana wa Nguluwi koya, nakatugalila uwanzi leka tumzele Nguluwi wa kukomya, tikale mgati mwa Nguluwi wa kukomya kuli kilumba na Mwanage, Yesu Kilistu. Ayu ndo Nguluwi wa kukomya, na ayu ndo ukomu wa mazuwa gose ne kuduma.

21 Hemwe wanangu, miyuse kuli kufugamila jimalukolo!

**Ilagano Iya Katali, Ilagano Linyale kwa
Wanhu Weng'ha
The New Testament + Genesis in Vidunda**

copyright © 2014 Pioneer Bible Translators

Language: Vidunda

Translation by: Pioneer Bible Translators

The New Testament in Vidunda

This translation, published by Pioneer Bible Translators and The Word for the World, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact www.pioneerbible.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

c584e819-507e-56ab-bbd8-53371c39d20d